

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență în Educație Artistică
„Ștefan Neaga”,

Dr. Perju Gheorghe

"11" Decembrie 2017

Curriculumul stagiului de practică

P.5 Practica care anticipează probele de absolvire I

Specialitatea

21520 Interpretare Instrumentală

Calificarea

265231 Instrumentist (studii medii)

Chișinău, 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor: Vizir Nona, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

Director

Gheorghe Perju
Gheorghe Perju

"13" Octombrie 2017

Recenzenți:

Iana Manoila, grad didactic unu, profesor Centrul de Excelență în Educație Artistică
„Ștefan Neaga”

Lozovan Victoria, grad didactic superior, profesor Centrul de Excelență în Educație Artistică
„Ștefan Neaga”

Adresa Curriculumului în internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....	4
III. Competențele profesionale specifice stagiilor de practică	5
IV. Administrarea stagiilor de practică	5
V.Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică	6
VI. Sugestii metodologice	7
VII. Sugestii de evaluare a stagiilor de practică.....	7
VIII.Cerințele față de locurile de practică	8
IX. Resursele didactice recomandate elevilor	8

I. Preliminarii

Statutul Curriculumului. În planul de studii disciplina *Practica care anticipează probele de absolvire I* are ca scop dezvoltarea în aprofundare a competențelor psiho-pedagogice, muzical-interpretative, manageriale, strict necesare profesiei complexe de instrumentist. *Practica care anticipează probele de absolvire* se va desfășura în anul IV, semestrul VIII, aproape la finele stagiilor de practică. Această disciplină vine să completeze șirul unităților de curs a stagiilor de practică inițiate în anul I. Totodată elevului se prezintă cunoștințe și abilitați corespunzătoare curriculei din anul IV de studii: interpretare creațiilor de formă amplă la diverse măsuri, abilitatea de a desfășura exersări de sine stătător, individuale și cu grupuri instrumentale, cunoștințe/abilitați în domeniul disciplinelor muzical-teoretice: armonia, solfegii, teoria muzicii, literatură despre muzica universală/națională, literatură panistică – orientarea în stiluri și genuri muzicale.

Funcțiile curriculumului sunt:

- act normativ al procesului de predare, învățare, evaluare și certificare în contextul unei pedagogii axate pe competențe;
- reper pentru proiectarea didactică și desfășurarea procesului educațional din perspectiva unei pedagogii axate pe competențe;
- componenta de bază pentru elaborarea strategiei de evaluare și certificare;
- componenta fundamentală pentru elaborarea manualelor tipărite, electronice, ghidurilor metodologice, testelor de evaluare.

Beneficiarii curriculumului:

- cadrelor didactice din instituțiilor de învățământ profesional tehnic, care trebuie să proiecteze activitatea didactică și să asigure condiții de formare profesională de calitate;
- autorilor de manuale și de ghiduri metodologice;
- elevilor care își fac studiile la specialitatea în cauză;
- membrilor comisiilor pentru examenele de calificare;
- membrilor comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării.

Unitatea de curs *Practica care anticipează probele de absolvire I* este una din șirul stagiilor de practică de specialitate, care constituie unul din elementele importante în formarea profesională a elevilor pentru obținerea calificării 265231 *Instrumentist*.

Pre-condiții. Pentru parcurgerea acestui modul de formare profesională este obligatorie parcurgerea conținuturilor unităților de curs anterioare.

II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională

Familiarizarea în aprofundare cu principiile de organizare și activitate a interpreților profesioniști din instituțiile artistice, colectivelor profesioniste de studii, și va avea un impact pozitiv în educarea instrumentistului/dirijorului de orchestră. Pe de altă parte, consolidarea cunoștințelor teoretice și evaluarea lor în timpul orelor de practică ar favoriza lichidarea unor curențe în instruirea muzical-teoretică a elevului. La începutul *Practicii care anticipează probele de absolvire I* elevul se prezintă cu competențe deja formate în domeniul lucrului cu interpretul

instrumentist: sonoritatea instrumentală, tratări stilistice, gust estetic. În procesul desfășurării *Practicii care anticipează probele de absolvire I* elevul absolvent caută/strădui la obținerea unor sonorități performante, dobândind astfel un produs sonor-finalizat și cizelat cu mijloace de expresivitate muzicală. Procesul de căutare și obținere a sonorității dorite motivează/captivează/atașează elevul absolvent de a lucra cu elevul-instrumentist mai des, de a căuta soluții noi.

III. Competențele profesionale specifice stagiului de practică

În urma efectuării stagiului de practică elevii vor realiza competențe:

- CS1.** Consolidarea și aprofundarea cunoștințelor teoretice obținute în cadrul orelor de specialitate, solfegii, teoria muzicii, istoria muzicii de la Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.
- CS2.** Familiarizarea cu structura, modul de organizare și activitate a orelor de specialitate din liceele de muzică, școlile de muzică/arte, instituțiile de învățământ artistic cu profil „artă”.
- CS3.** Formarea deprinderilor practice de lucru la orele de specialitate din liceele de muzică, școlile de muzică/arte, instituțiile de învățământ cu profil „artă”.
- CS4.** Familiarizarea cu principiile de funcționare a orelor de specialitate din liceele muzicale, școlile de muzică/arte, AMTAP, instituțiile artistice (Filarmonica, Teatrul de Operă).
- CS5.** Familiarizarea cu tehnicile moderne de interpretare și însușirea metodelor de instruire a instrumentiștilor la orele de specialitate din liceele de muzică, școlile de muzică/arte, instituțiile de învățământ artistic cu profil „artă”, AMTAP.
- CS6.** Crearea deprinderilor de respectare a legităților de stil și gen în creațiile instrumentale
- CS7.** Îmbogățirea repertoriului instrumental în urma frecventării lecțiilor din liceele de muzică, școlile de muzică/arte, instituțiile de învățământ artistic cu profil „artă”, AMTAP.
- CS8.** Perfecționarea tehnicii de interpretare prin analiza activității didactice din liceele de muzică, școlile de muzică/arte, instituțiile de învățământ artistic cu profil „artă”, AMTAP.
- CS9.** Respectarea legităților de stil și gen în creațiile instrumentale în procesul de lucru;
- CS10.** Obținerea tehnicilor și procedeelelor de înlăturare a dificultăților de executare în procesul de interpretare instrumentală;

IV. Administrarea stagiului de practică

Denumirea stagiului de practică	Semestrul	Numarul de saptamani	Numarul de ore	Perioada	Modalitatea de evaluare	Numarul de credite
Practica care anticipează probele de absolvire I	VIII	15	30	Pe parcursul semestrului	Prestație publică	1

V. Descrierea procesului de desfasurare a stagiului de practică

Activități\Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalitati de evaluare	Durata de realizare
AS1 Desfășurarea exersărilor în instituția de învățământ..	<p>1.1 Executarea construcții instrumentului;</p> <p>1.2 Executarea gamelor și studiilor;</p> <p>1.3 Studiarea programulu de absolvire;</p> <p>1.4 Respectarea legităților de interpretare în factura armonico-melodică și polifonică în procesul de lucru;</p> <p>1.5 Participarea în procesul de descifrare a pieselor noi, incluse în repertoriu.</p> <p>1.6 Descifrarea pieselor instrumentale noi.</p> <p>1.7 Participarea în concertele susținute de interpreții din instituțiile profesioniste.</p> <p>1.8 Lichidarea dificultăților tehnice în lucrul individual.</p>	<p>1.1 Asistare activă;</p> <p>1.2 Relatări \comunicări despre metodele și tehnicile ce ar produce un salt calitativ în procesul desfășurării exersărilor;</p>	Săptămâna 2-10 Ianuarie - Mai
AS2. Executarea tehnicilor pentru obținerea agilității în interpretarea pasajelor de virtuoziitate la instrumentiștii instituției de învățământ.	<p>1.1 Executarea pasajelor de virtuoziitate în tempouri rare – rapide prin metoda exercițiului;</p> <p>1.2 Reliefarea pasajelor de virtuoziitate în creațiile cu facture melodico-armonica sau/și polifonica.</p> <p>1.3 Stabilirea unui sistem de supunere a vocilor de factură <i>polifonică</i>: vocea-temă echilibrată cu celelalte voci;</p>	<p>2.1 Relatări \comunicări despre metodele și tehnicile ce ar produce un salt calitativ în procesul desfășurării exersărilor interpreților;</p> <p>2.2 Depistarea metodelor și tehnicilor ce ar avansa calitativ decursul exersărilor;</p>	Săptămâna 2-8 Februarie - Martie
AS3. Executarea mijloacelor de expresivitate în timpul interpretării creațiilor muzicale;	<p>3.1 Ajustarea indicațiilor autorilor la sonoritatea instrumentală;</p> <p>3.2 Respectarea dinamicii;</p> <p>3.3 Respectarea metro-ritmului și tratarea fragmentelor de agogică;</p> <p>3.4 Respectarea particularităților stilistice în creațiile muzicale interpretate.</p>	<p>3.1 Relatări / comunicări despre mijloacele de expresivitate muzicală în contextul respectării stilistice a epocii;</p> <p>3.2 Discuții în grup;</p>	Pe parcursul semestrului

VI. Sugestii metodologice

În procesul desfășurării stagiului de practică o importanță capătă particularitățile metodologice care formează la elevi deprinderi de utilizare practică a competențelor teoretice obținute de-a lungul studiilor. Este importantă predarea centrată pe formarea de competențe.

- Încurajarea inițiativei elevilor în aprofundarea cunoștințelor teoretice;
- Manifestarea interesului pentru valorile artistice prin realizarea unui proiect;
- Centrarea pe formarea la elevi a experienței de învățare și aplicarea ei în practică;
- Dezvoltarea metodelor interactive în procesul stagiului de practică;
- Depășirea barierelor de comunicare prin crearea unui mediu adecvat realizării stagiului de practică;
- Stimularea interesului elevilor prin propunerea de soluții neordinare în realizarea obiectivelor artistice.

VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică

Evaluarea stagiilor de practică va fi realizată atât pe perioada de desfășurare, cât și la sfârșitul acestei activități. Responsabilii în efectuarea stagiului de practică vor elabora și efectua sistematic evaluarea elevilor. În elaborarea criteriilor de evaluare se va ține cont de sugestiile propuse de către responsabilul instituției, unde elevii efectuează practica și a responsabilului din partea instituției de învățământ unde elevii își desfășoară studiile. Va fi elaborată grila de evaluare.

Fiecare elev va completa o Agendă de practică în care vor fi trecute principalele activități care vor fi evaluate. Agenda de practică va conține activitățile elevului pe toată durata acesteia, locul, termenul, instituția desfășurării practicii, repertoriul însușit și prelucrat conform cerințelor elaborate de către conducătorii practicii din instituția de învățământ, precum și instituția unde elevii și-au desfășurat stagiul de practică.

Grila de evaluare competențelor, abilităților și deprinderilor dezvoltate la elevi pe termenul desfășurării stagiului de practică:

Criterii de performanță	Foarte bine (9-10)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)	Nesatisfăcător (4-1)
Descrierea activităților stagiului de practică	Este descrisă detaliat fiecare activitate și componente ale activităților aferente	Descrierea incompletă (75%) a activităților și a componentelor activităților aferente	Descrierea incompletă (circa 50%) confuză a componentelor activităților aferente	Lipsește descrierea activităților în agenda de practică, ori acestea sunt descrise superficial
Analiza activităților stagiului de practică	Este realizată o analiză completă și complexă a activităților aferente stagiului	Sunt analizate parțial activitățile și componentele repetițiilor desfășurate sau nu este respectată structura agendei de practică	Sunt analizate superficial activitățile și componentele stagiului de practică	Lipsește analiza componentelor stagiului de practică nerespectarea agendei de practică

VIII. Cerințe față de locurile de practică

- Sală de studii, pupitre;
- Pereți îmbrăcați cu pânză pentru izolarea sunetului;
- Material didactic – partituri instrumentale;
- Instrument muzical – pian, corepetitor;
- Acoperire cu rețea de internet;

IX. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	ABIGUROV A. Mișcările interpretative și coordonarea lor în procesul cântării la pian. In: Problemele metodico-didactice în învățământul artistic superior. Chișinău, 2003;	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	10
2.	ALIOȘIN A. Considerații referitoare la tehnica manuală a pianistului. In: Problemele metodico-didactice în învățământul artistic superior. Chișinău, 2003;	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga” Bibliotecă personală	3
3.	COSTOR M. <i>Pianul și maeștrii artei.</i> București, 1964;	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	3
4.	DANILĂ D. Orientări contemporane în pedagogia pianistică. București, 1964;	Internet	
5.	GEMINIANI F. <i>The Art of Playing the Piano.</i> London, 1740;	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	Toate edițiile
6.	GUR K. <i>Kunst die Piane zu Schumann.</i> (Искусство игры на ф но Шумана). 1892;	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	Toate edițiile
7.	LAURENCIA L. <i>De L'école française de piano de Lully a Viotti.</i> Paris, 1922-1924;	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	3
8.	VAVERCO L. Creația pentru pian a lui F.Chopin In: Pagini de muzicologie. USAM. Chișinău, 2002;	Internet	
9.	MOZART L. <i>Gründliche Pianschule.</i> Leipzig, 1804;	Internet	
10.	CLETINICI E. Implementarea muzicii pentru pian a compozitorilor din Republica Moldova în procesul didactic la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice In: Învățământul artistic - dimensiuni culturale. Conferința de totalizare a activității științifico-didactice a profesorilor USAM pe anul 2001. Chișinău, 2002;	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	3
11.	GOLUBOVSCHAIA O. <i>Разумее фортепианной техники.</i> Москва: Музгиз, 1956;	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	4

12.	БЛАГОВЕЩЕНСКИЙ И. <i>Единство музыкального и технического развития пианиста в свете учения И. П. Павлова. В: Благовещенский. Некоторые вопросы музыкального искусства.</i> Минск, 1965.	Biblioteca CEEA „Ştefan Neaga”	3
13.	Гайдн И., <i>Нетрудные сонаты для фортепиано.</i> М., 1979.	Biblioteca CEEA ”Ştefan Neaga”	
14.	Галле Ж., <i>Этюды для валторны.</i> Л., 1979.	Biblioteca CEEA ”Ştefan Neaga”	
15.	Гендель Г., <i>Избранные произведения для фортепиано.</i> Сост. Л. Ройзман. Москва, 1967.	Biblioteca CEEA ”Ştefan Neaga”	
16.	Григориан А., <i>Гаммы и арпеджио для скрипки.</i> Москва, 1988.	Biblioteca CEEA ”Ştefan Neaga”	
17.	Джампиери А., <i>16 этюдов для фагота.</i> Москва, 1964.	Biblioteca CEEA ”Ştefan Neaga”	
18.	Докшицер Т., <i>Система комплексных упражнений трубоча.</i> Москва, 1985.	Biblioteca CEEA ”Ştefan Neaga”	
19.	<i>Избранные упражнения для альты,</i> составитель Л. Гущина. М., 1989.	Biblioteca AMTAP	
20.	Крейцер Р., <i>Концерт для скрипки с оркестром № 19.</i> М., 1961.	Biblioteca CEEA ”Ştefan Neaga”	
21.	Милле К., <i>15 этюдов для гобоя.</i> Москва, 1979.	Biblioteca CEEA „Ştefan Neaga”	
22.	<i>Педагогический репертуар аккордеониста.</i> Для 1-2 курсов музыкальных училищ. Сост. Акимов Ю., Талакин А. Москва, 1979.	Biblioteca CEEA ”Ştefan Neaga”	
23.	<i>Пьесы для скрипки и фортепиано,</i> Москва, 1990.	Biblioteca CEEA ”Ştefan Neaga”	
24.	<i>Пьесы для трубы,</i> ред. Гузий М. Москва, 1980.	Biblioteca CEEA ”Ştefan Neaga”	
25.	Рейхе Е., <i>Этюды для тромбона.</i> Москва, 1979.	Biblioteca CEEA ”Ştefan Neaga”	
26.	Сапожников Р., <i>Гаммы, арпеджио, интервалы для виолончели (система упражнений).</i> Москва, 1963.	Biblioteca CEEA ”Ştefan Neaga”	
27.	Терёхин Р., <i>Хрестоматия для фагота.</i> Москва, 1984.	Biblioteca AMTAP	
28.	Хоменко В. <i>Новая аппликатура в гаммах и арпеджиях для контрабаса.</i> Москва, 1982.	Biblioteca AMTAP	
29.	<i>Хрестоматия аккордеониста.</i> Для 1-2 курсов музыкальных училищ. Сост. М. Двилянский, вып. 1. М., 1970.	Biblioteca CEEA ”Ştefan Neaga”	